

Siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

Siunnersuut siunertaqarpoq Unammilleqatigiinnermut Oqartussanik periarfissaqartitsinissanik unammilleqatigiinnerup kingunerisartagaanik suliffeqarfiit kattuttut akornanni nalilersuisarnissanik, suliffeqarfiit Kalaallit Nunaanni nioqputissiasanik pisiortortartut avammut niueruteqarnissamik siunertaqartumik eqqarsaatigalugit. Tamatumalu saniatigut siunnersuutigineqarpoq eqqunneqassasoq pisinnaatitaaneq Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmu qppersakkamik pilersitsisinnaanermik, unioqputitsinernik nalunaarutiginnittarfissamik, (whistleblower-eqarnermik aqqissuussinernik taaneqartartoq) unammilleqatigiinnernut inatsisinik unioqputitsisunut tunngatillugu, kiisalu pisortat allaffissornikkut pineqaatissiissutitut akiliisitsisinnaanngornissanik aqqissuussinissamut pisinnaatitaanermik.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit

2.1 Inatsisit atuuttut

Suliassaqarfimmi inatsisit atuuttut tassaapput Unammilleqatigiinneq pillugu Inatsisartut Inatsisaat nr. 1, 15. maj 2014-imeersoq (unammilleqatigiinnermut inatsit), allanngortinneqartoq Inatsisartut Inatsisaatigut nr. 24, ulloq 17. november 2017-imeersukku aamma Inatsisartut Inatsisaatigut nr. 8, ulloq 12. juni 2019-imeersukku, (matuma kingorna Inatsisartut inatsisaat).

Inatsisartut Inatsisaanni kapitalimi 5-imi suliffeqarfiit kattuttarneri aqunneqarput. Kattunnernik nakkutilliineq atorneqartarpoq suliffeqarfiit kattunnermi peqataasut ataatsimut Kalaallit Nunaanni minnerpaanik 100 mio. kr.-inik kaaviiartitaqaraangata, suliffeqarfinilu peqataasuni minnerpaamik marluk tamarnik immikkut ukiumut ataatsimut minnerpaanik 50 mio. kr.-inik kaaviiartitaqaraangata. Taamaasillunilu nunami namminermi kaaviiartitanut taaguut uani pineqarpoq, nalilersuisarnerni Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit marluk kattunnerinut atatillugu taaguutitut.

Kalaallit Nunaanni unammilleqatigiinnermut malittarisassanik atorfitsineq pillugu aalajangersakkat nassaarineqarsinnaapput Inatsisartut Inatsisaanni kapitalini 7-imiit 9-mut. Unammilleqatigiinnermut ataatsimiititaliap nakkutigissavaa Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat tamanna pillugu aalajangersarneqarsimasut eqqortinneqarnissaat. Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu ataatsimiititaliaq allattoqarfiuvoq Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliamut, Unammilleqatigiinnermullu Ataatsimiititaliaq sinnerlugu ulluinnarni allaffissornermik suliaqartuulluni.

Inatsisartut Inatsisaanni § 37 naapertorlugu Naalakkersuisut, imaluunniit Naalakkersuisunit tamatumunnga piginnaatinneqartut pisussaaffiliisinnaapput ullormoortunik imaluunniit sapaatip akunnermoortunik pinngitsaaliissutitut akiliutissanik, ilaatigut paasissutissanik Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliamut inatsit naapertorlugu peqqussutaasunik tunniussaqaarnissaminik naammassisaqaarsimanngitsunut, imaluunniit pineqartumut atugassarititaasunik inatsit naapertorlugu malinninnissaminik naammassinninngitsumut. Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmi pisortaasoq tamatumunnga piginnaatinneqarpoq, tak. § 5, imm. 2, Atuisoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup sulinera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 5, 10. marts 2016-imeersoq.

Pineqaatissiissuteqartarnernut aalajangersakkat ataatsimoortut inatsit naapertorlugu ersipput § 38-imi, pineqaatissiisoqaarsinnaallunilu pinerluttulerinnermut Kalaallit Nunaannut inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit. Atuisoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup sulinera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 5, 10. marts 2016-imeersumi § 5, imm. 1 naapertorlugu Aqutsisoqarfimmi pisortaq aalajangertussaavoq unnerluussisussaataasunut saaffignittoqassanersoq, pineqaatissiisoqaarnissaa pillugu suliaassanngortitsisoqassanersoq pillugu, Inatsisartut Inatsimmik unioqutitsisoqaarsimatillugu, inassuteqaateqarluni akiliisitsissutaasussap annertussusissaanik, imaluunniit allatut pineqaatissiissuteqartoqassanersoq pillugu.

Unammilleqatigiinnermut malittarisassat pinerluttulerinnermut atatillugu atortinneqarneri aallaavittut tungaveqartussaapput kalaallini inatsisinik atortitsinermi nalinginnaasunik malittarisassanik, taamalu pinerluuteqaarsimasunut tungasunik suliaassanngortitsisarneq politiini unnerluussisussaataasutut suliaassaalluni, tak. § 311 Kalaallit Nunaanni pinerluttulerineq pillugu inatsimmi nr. 1581-imi, 13. december 2016-imeersup Nalunaarutaani.

Inatsisartut Inatsit imaqaqqilaq aalajangersakkanik Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup allaffissornikkut akiliisitsissutissanik aalajangiisinnaanera pillugu.

2.2 Siunnersuut

2.2.1 Kattunnerit suliarineqarnerini aningaasanut kaaviiartitanut killissaliussat allannguutaat
Kattunnissamut periarfissallit Inatsisartut Inatsimmi kattuttarnermut misissuinnermut malittarisassanut atuuttunut ilaanngitsut, nunatsinni niuerfiusuni annertuumik sunniuteqalersinnaapput. Ingammik ajornartorsiut pilersarpoq kattunneq pigaangat suliffeqarfiit Kalaallit Nunaanni nioqutissiassanik suliarineqaqqitsunik avammut niueruteqarnissaq siunertaralugu pigaangat. Taamaasilluni aningaasat kaaviiartitat nunatsinniinnaq inissisimasariaqaqqillat, taamaattumillu naliliinnermi ilanngullugit naatsorsuunneqassanatik, kattunneq pisoq nalunaarutigineqartussatut pisussaaffeqaqnersoq nalilerneqaraangat.

Suliffeqarfissuit kattunneri taamaattut angisuunik sunniuteqarsinnaasarput aalisakkanik niuerfiusuni aamma qalerualinnik Kalaallit Nunaanni niuerfimmi sunniutaasunik isiginiaanerni, tamatumani aalisartut pisaminnut qanoq akilerneqartarneri eqqarsaatigalugit.

Matumani allannguinnikkut aningaasanik kaaviiartitanik paasinninneq nuuppoq, nunap nammineq iluaninngaaniit, nunat tamalaat akornanni aningaasanik kaaviiartitsinermik paasinninninngorluni. Aningaasartanut killissaliussat kattuttuni 100 mio. kr.-nit attatiinnarneqassapput, minnerpaamik suliffeqarfiit peqataasut tamarmik immikkut nunat tamalaat akornanni kaaviiartitaqarpata 50 mio. kr.-inik. Qularnaarumallugu kattunnerit Kalaallit Nunaanni niuerfiusumut taamaallaat sunniuttarnissaat, suliffeqarfiit kattunnermut malittarisassanit pineqartut eqqarsaatigalugit ilanngullugu siunnersuutigineqarpoq piumasagaat minnerpaamik suliffeqarfinni peqataasuni ataaseq Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartuusassasoq.

2.2.2 Quppersagaq kinaassutsimik isortuussilluni saffiginnittarnernut iserfissaq (whistleblower-eqarnermik aaqqissuussaq)

Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik pisariaqartitsivoq paasissutissanik aamma ilisimatitsissutinik tunineqartarnissamik, Inatsisartut Inatsimmik unioqutitsinerusinnaasut pillugit, qularnaarumallugu tamatumani naammassisaqarfiusumik aalajangersakkanik atuutitsisoqarnissaa. Ullumikkut unioqutitsinermik nalunaarutiginnittarnermik aaqqissuussinermik peqareerpoq, kisiannili pisariaqartutut isigineqarluni aaqqissuussinermi inatsisitigut illersuinerup pilersinneqarnissaa nalunaarutiginnittartut toqqissisimanerusinnaaqullugit. Atorfeqartoq unammilleqatigiinnermut oqartussanut saaffiginnippat siunnersuutikkut qularnaarneqassaaq suliffeqarfiup saaffiginnissuteqartup suliffigisaa suliarmut tunngasunik paasissutissanik tunineqarsinnaassanngitsoq. Taamaasilluni qularnaarneqassaaq unioqutitsisimaneq pillugu nalunaarutiginnittup inuussutissarsiortuniit akiniarneqarsinnaannginnissaa, pinngitsaalineqarsinnaananilu suliffeqarfimmi pissutsit isornartut pillugit nalunaaruteqannginnissamik. Atortuulersitsinerup matuma unioqutitsinerit pillugit nalunaarutiginnittarnernik aaqqissuussineq atuuttoq allanngortinngilaa, kisiannili nalunaarutiginnittup kinaassusaata isortuunneqartussaana qularnaarneqarluni. Siunnersuutip qularnaareqataaffigissavaa Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup kinaassutsimik isortuussilluni saaffiginnissutsinik suliaqartarnissaa, aatsaallu akuersisitsereernikkut kinaassutsimik isortuussilluni saaffiginnissutsit imaannut tunngasunik paasissutissiisoqarsinnaalluni.

2.2.3. Allaffissornikkut akiligassiissuteqartarneq

Siunnersuut aqutigalugu siunnersuutigineqarpoq Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliaq piginnaatitaalissasoq pillaatitut allaffissornikkut akileeqqusissutinik suliaqarsinnaalernissamik, pituttuisumik atortuusartussatut akiligassiissut suliffeqarfiup akuersissutigippagu, kisiannili akuersissutigineqanngippat pinerluttulerinertut suliarineqartassalluni.

Sanilliullugu kalaallit akileraartarnermut aammalu akitsuusersuisarnermut inatsisaat arlalissuit aalajangersagaqartarput Naalakkersuisunit, imaluunniit Naalakkersuisunit piginnaatinneqartunit nalunaaruteqartoqarsinnaasoq pineqaatissiissutissanik, pineqartumillu pineqaatissiissut akuersissutigineqaruni eqqartuussisulersuussinertaqanngitsumik aalajangiivigineqarsinnaasunik. Suliallu taamaattut naammassineqarsinnaallutik unnerluussisussaataasumit peqataaffigineqanngitsumik, pineqartoq pisuunerminik akuersippat piffissap aalajangersimasup nalunaarutigineqartup iluani sivitsorneqarsimasumi akiligassiissutaasumik akiliinissamik, tak. assersuutigalugu Akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 2. november 2006-imeersumi § 82. Aaqqissuussinerup assigisaa assersuutigalugu aamma § 51-imi nassaassaavoq Inuussutissat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 24, 28. november 2019-imeersumi. Inatsisissatut siunnersuutikkut eqqunneqassaaq aaqqissuussineq assigisaa Inatsisartut Inatsimmik unioqqutitsinermi.

Aaqqissuussineq imaassaaq:

1. Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliap suliffeqarfimmut akitsuutitut akiliisitsissutissaq nalunaarutigisassavaa. Akitsuut akilerneqartussa q suliffeqarfimmit akuersissutigineqarpat, pineqaatissiissuteqarneq tamaanga killeqassaaq.
2. Suliffeqarfik Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliamut nalunaassappat akitsuut akiligassiissutigineqartoq akuerineqarsinnaanngitsut, taava imm. 3-5 malinneqassapput.
3. Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliap akitsuut akiligassiissutigineqartoq unnerluussisutitut isikkoqartoq unnerluussisussaataasumut tunniutissavaa.
4. Unnerluussisussaataasup nalilissavaa tunngavissaqarnersoq suliassaq eqqartuussivinnut pinerliisimanertut ilusilimmik suliassanngortinneqassanersoq.
5. Taamaattoqarsimappat eqqartuussiviup suliaq aalajangiiffigissavaa unioqqutitsisoqarsimanersoq, qanorlu pineqaatissiisoqassanersoq.

Siunnersuut siunnerfeqarpoq eqqussinissamik periarfissamik sukkasuumik aamma pisariitsumik unammilleqatigiinnermi sulianik pineqaatissiissutaasussanik naammassinnittalernissanik. Taamaasillunilu siunnersuutip Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliaq pisinnaatippaa suliamik akitsuummik akiliisitsinikkut naammassinnittarnissaanik. Siunnersuut taamaallaat siunnerfeqarpoq sulianut suliffeqarfiup pineqaatissiissutaasinnaasumik unioqqutitsinermik nassueruteqarnerani atortutut.

Siunnersuut inatsimmut maanna atuuttumut sanilliullugu	
	§ 1
Unammilleqatigiinneq pillugu Inatsisartut Inatsisaanni nr. 1, 15. maj 2014-imeersumi	

<p>§ 15. Kapitalimi matumani aalajangersagaq atorpeqassaaq, suliffeqarfiit peqataasut ataatsimut katillugu ukiumut Kalaallit Nunaanni minnerpaamik 100 mio. koruuninik kaaviiartitaqarpata, aammalu suliffeqarfinni peqataasuni minnerpaamik marluk tamarmik immikkut ataatsimut katillugu ukiumut Kalaallit Nunaanni minnerpaamik 50 mio. koruuninik kaaviiartitaqarpata.</p>	<p>(unammilleqatigiinnermut inatsit) allangortinneqartumi Unammilleqatigiinneq pillugu Inatsisartut Inatsisaata allangortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaanni nr. 24, ulloq 17. november 2017-imeersumi aamma Inatsisartut Inatsisaanni nr. 8. ulloq 12. juni 2019-imeersumi imaattunik allanguuteqartitsisoqassaaq.</p> <p>1. § 15 imm. 1 imatut oqaasertalerneqassaaq: ” § 15. Kapitalimi uani aalajangersakkat atortinneqassapput kattunnerni, imaattuni: 1) suliffeqarfiit peqataasut ataatsimut ukiumut nunat tamalaat akornanni minnerpaamik 100 mio. kr.-inik kaaviiartitaqarsimappata, 2) suliffeqarfiit peqataasut minnerpaamik 2-it tamarmik immikkut nunat tamalaat akornanni ukiumut 50 mio. kr.-inik kaaviiartitaqarsimappata, aamma 3) suliffeqarfiit Kalaallit Nunaanni peqataasut ilaat 1 Kalaallit Nunaanni inissisimappat.”</p>
	<p>2. § 32-p kingorna kapitali 7-imi ikkunneqassaaq: ” § 32 a. Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik quppersakkamik pilersitsisinnaavoq, kinaassutsiminnik isertuussillutik Inatsisartut inatsisaanni unioqqutitsinerit pillugit saaffiginniffiusartussamik.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik suliffeqarfimmut naammagittaalliutigineqartumut allamulluunniit ilisimatitsisinnaanngilaq imm. 1 naapertorlugu saaffiginnissummik tigusaqarsimanini pillugu.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Kinaassutsiminik isertuussilluni Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu</p>

Aqutsisoqarfimmut saaffiginnissimasoq aqutsisoqarfimmut akuersissuteqarsinnaavoq aqutsisoqarfiup suliffeqarfik naammagittaalliutigineqartumut imaluunniit allanut ilisimatitsissutigisinnaagaa, aqutsisoqarfik saaffiginnissummik tigusaqarsimasoq. Pineqartoq akuersisinnaavoq Aqutsisoqarfik suliffeqarfimmut naammagittaalliutigineqartumut imaluunniit allanut ilisimatitsisinnaasoq saaffiginnissuteqarsimasup atianik. Pineqartoq tamakkiisumik imaluunniit ilaannakuusumik akuersisinnaavoq aqutsisoqarfik suliffeqarfimmut imaluunniit allanut saaffiginnissutaasup imaa pillugu ingerlatitseqqissinnaasoq.”

3. § 38 -ip kingorna ikkunneqassaaq:
” **§ 38 a.** Unammilleqatigiinnermut ataatsimiititaliaq inatsimmik matuminnga unioqqutitsinnermut imaluunniit malittarisassanik Inatsisartut Inatsimmik matuminnga tunngavilinnik unioqqutitsinnermut nalilerneqartunut akiliisitsinnermit annertunerusumik pineqaatsissiissutaasussaangitsutut atatillugu nalunaarutigisinnaavaa suliaq eqqartuussissusilersuussinertaqanngitsumik aalajangiiffigineqarsinnaasoq, unioqqutitsisimasoq unioqqutitsisinnermut pisuulluni nassuerpat, nalunaarlunilu piffissap nalunaarneqartup iluani akiliisitsissutissatut nalunaarutigineqartoq naapertorlugu akiliisinnaalluni.

Imm. 2. Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermi inatsimmi malittarisassat unnerluussissuteqarnermi allakkiap qanoq imaqarnissaa pillugu piunarsaqataasut, aamma unnerluutigineqartoq oqaaseqarnissamut pisussaaffeqanngitsoq

	pillugu aamma assigisaanik atortinneqassapput akiliisussanngortitsineri. <i>Imm. 3. Akiliisitsissutissaq akuersissutigineqarpat, ingerlaqqittumik malersuinissaq atorunnaassaaq.”</i>
	§ 2
	Inatsisartut inatsisaat atortuulissaaq ulloq 1. januar 2021.

3. Aningaasaqarnikkut aamma allaffissornikkut pisortanut kingunerisassai

Quppersagaq kinaassutsimik isertuussilluni nalunaaruteqartarfik pioreermat naatsorsuutigineqannilaq pisortanut aningaasartuuteqaqqinnissaq imaluunniit allaffissornikkut kinguneqarnissaa.

Sulianik ingerlatsinerit akitsuutsinik akiligassiisuteqartarnissanut atatillugu allaffissornikkut suliarineqartartussat naatsorsuutigineqarpoq Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmut ukiumut 100-500.000 kr.-it missaannik aningaasartuuteqarfiusartussatut, Tamanna aqutsisoqarfiup nalinginnaasumik ingerlatsineraniit akilerneqartassaaq.

4. Aningaasaqarnikkut aamma allaffissornikkut inuussutissarsiortunut kingunerisassai

Suliffeqarfiit kattunniarlutik isumaqatigiisuteqartut, akitsuummik Unammilleqatigiinnermut oqartussanut suliap ingerlanneqarneranut atatillugu akiliuteqartassapput. Akitsuut aalajangersarneqarpoq Unammilleqatigiinneq pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu suliffeqarfiit kattunnerannik nalunaaruteqartarnek pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 10 marts 2016-imeersoq naapertorlugu. Akitsuummik 50.000 kr.-inik annertussusilimmik ingerlatsisoqarpoq, pisariillisagaasumik kattunnermik nalunaaruteqarnermut. Kattunnermik tamakkiisumik nalunaaruteqarnermut tamatuma saniatigut akitsuummik suliffeqarfiit peqataasuut kaaviiartitaasa 0,015 %-anik annertussuseqartumik akiliuteqartoqassaaq, taamaattoq qaffasinnerpaamik 1,5 mio. kr.-inik.

Kaaviiartitanut aalajangiinissamut tunngaviusut, killilimmik annertussusilimmik, allannngortinneqarnerisigut, inuussutissarsiortut ilassutitut allaffissornermut aamma aningaasaqarnermut aningaasartuuteqartinneqassapput. Aningaasartanut killissaliussat 100 mio. kr.-inik aamma 50 mio. kr.-niutsinneqassapput. Taamaattumunguna maannakkut suliffeqarfissuit nunatsinni kaaviiartitsinngitsut, kisiannili nunanut allanut avammut tuniniaasartut, suliffiit kattunneranni misissorneqartartussaasut.

Tamatuma saniatigut naatsorsuutigineqanngilaq siunnersuut inuussutissarsiortunut ilassutitut aningaasartuutaanissaa imaluunniit aamma allaffissornikkut kinguneqarnissaa.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusiannut kingunerisassai

Naatsorsuutigineqanngilaq siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut imaluunniit innuttaasut peqqissusiannut sunniuteqartussatut.

6. Innuttaasunut kingunerisassai

Inatsisartut Inatsimmi inuit kinaassutsiminik isertuillutik kinaassusaa illersorniarlugit malittarisassanik ikkussisoqassaaq, unammilleqatigiinnerup iluani eqqasuuteqarlutik Unammilleqatigiinnermut oqartussanut, saaffiginnittunut.

Tamatuma avataatigut siunnersuutip qulakkiissavaa akiliisussanngortitaaneq ukiut 2-nit ukiut 7-inut sivitsornerisigut, Inatsisartut Inatsisaanik unioqqutitsisut suliffeqarfiit inuillu pineqaatissiisutigin eqarsimasut avaqqussinnaajunnaassagaat.

7. Kingunerisassai allat pingaaruteqartut

Naatsorsuutigineqanngilaq siunnersuut allatigut pingaaruteqartunik kinguneqartussatut.

8. Tusarniaaneq

Siunnersuut Namminersorlutik Oqartussat tusarniaasarnermut quppersagaanni saqqumitinneqarsimavoq piffissami 26. november 2019-miit 27. decemberip 2019 tungaanut.

Piffissamilu tassani aamma siunnersuut ukununnga tusarniaassutigin eqarsimavoq:

Avannaata Kommunia, Kommune Kujalleq, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Qeqertalik, Nunatsinni Eqqartuussissuserisut, Grønlandsbanken aamma Sulisitsisut.

Tusarniaanermi ukununnga akissutisisoqarpoq:

Avannaata Kommunia, Grønlandsbanken, Kommune Kujalleq, Qeqqata Kommunia aamma Sulisitsisut.

Tulliuttuni tusarniaanermi akissutaasut allannguutissatullu siunnersuutigineqartut sammineqassapput. Oqaatigin eqassaaq tusarniaanermi akissutaasut *uingasunik* nalunaarneqartut taamaallaat pingaarnersiukkatut issuarneqartarmata.

Avannaata Kommunia, aamma Qeqqata Kommunia nalunaarput inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatissaqaratik.

Grønlandsbanken isumaqarpoq § 15, imm. 1-imik siunnersuummi allanngineq kattuttartunik annertuvallaartumik nakkutilliinermik kinguneqassasoq, siunnerfigigaanni inatsisissatut siunnersuutikkut kalaallit aalisarnerannik nakkutilliinermik ingerlatsinissaq. Grønlandsbanken-ip erseqqissaatigissavaa aalisarneq aqunneqareermat aalisarnermut inatsisikkut, nassuiaatinillu maqaasisaqarluni inatsisit maanna atuuttooreersut naammattumik aalisarnermit tunisanik nakkutilliineq pillugu.

Kattuttarnernik nakkutilliinerup allannguuteqartinneqarnerani siunertaanngilaq aalisarnermik piginnittuunerup aqunneqarnissaa, matumani aamma pisassanik agguaassisarneq, imaluunniit pisortat kalaallit aalisarnerannit nioqqutissiornermik aqutsisuulernissaat. Kattuttarnernik nakkutilliinerup siunertaraa niuerfiusuni allannguutit kattunnernik tunngaveqartartut unammillernermik eqaatsumik isumaginnittuunissaat, kalaallini atugarisaarnermik annertunerulersitsinissamut naleqquttumik, inuiaqatigiinni pisuussutit iluaqutaalluarnissaannik pigissaarneruleriartornermut. Aalisarnermut politikki anguniakkat sulii ingerlaqqittumik aalisarnermut inatsisikkut aqunneqassapput.

Grønlandsbanken-ip eqqasuutaanut kattuttut pillugit nakkutilliineq annertoq pillugu apeqqut taanna ataani akissummi sammineqarpoq.

Grønlandsbanken-ip ingerlaqqilluni nalilerpaa killissaliussat nalingisa allanngortinneqarneri 100 mio. kr.-iniit aamma 50 mio. kr.-inik 25 mio. kr.-inut aamma 10 mio. kr.-inut suliffeqarfinnut aningaasartuuteqarnerulernermik kinguneqassasut, kattunnissat suliarineqartarnerinut atatillugu, tamatumani aamma kinguaariit nikinnerinut atatillugu. Grønlandsbanken-ip siunnersuutigaa killiliussat 100 mio. kr.-it aamma 50 mio. kr.-it aalajangiusimaneqaannarnissaat, aammalu qanoq kaaviiartitsisarnermut tunngaviusut kattunnerni naammassineqartussaannissaat nunat tamalaat akornanni kaaviiartitsisarnermut atugassarititaasutulli allanngortinneqassasut.

Inatsisissatut siunnersuut naleqqussarneqassaaq nunat tamalaat akornanni kaaviiartitsisarnermut atugassarititaasut eqqunneqarnerannik kinguneqartussamik, killiliussassallu nalingisa qaqugukkut Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmul nalunaarutigineqartussaannerat maanna atuuttuni aalajangiusimaneqassalluni, suliffeqarfiit peqataasut ataatsimut kaaviiartitaasa minnerpaamik ukiumut 100 mio. kr.-inik annertussuseqarnerini, aammalu minnerpaamik suliffeqarfinit peqataasunit marluk tamarmik immikkut ukiumut minnerpaamik 50 mio. kr.-inik kaaviiartitaqarnerini.

Sulisitsisut isumaqarput naliusuni killiliussassat 100 aamma 50 mio. kr.-iniit allanngortinneqarnissaat 25 aamma 10 mio. kr.-inut inatsimmi § 15, imm. 1-imi kinguneqarsinnaasoq kalaallit suliffeqarfiisa kinguaariit nikinnerannik naammassinnissinnaaneri ajornarnerulissasut, aqqqissuunneqartussat ilaqartassammata Inatsisartut Inatsimmi suliffeqarfiit kattunnerinut atatillugu nakkutilliinernut malittariassaniittunik.

Siunnersuut iluarsaanneqarpoq. Takukkit Grønlandsbanken-ip tusarniaanermi oqaaseqaataanut isummersuutit.

Kommune Kujalleq oqaaseqarpoq suliassaqaqarfinni arlaqartuni pissutsit inatsisitigut unioqqutitsinerit pillugit kinaassutsimik isertuussilluni nalunaaruteqartarnermik aaqqissuussinerit – whistleblower-ordninger – eqqunneqarnissaat sulissutigineqartoq. Kommune isumaqarpoq kinaassutsimik isertuussinissap qularnaarneqartarnera oqaatiginnittoq eqqarsaatigalugu tunngaviusumik pisortat ingerlatsineranni ileqquusumik saneqqutsinerusooq, paasissutissamik pitsaanngitsumik tiguisooq paasissutissanik tamanik suliamut attuumassuteqartunik tigusaqarsinnaasussaammat. Kommunip kaammattuutigaa tamanna tunuliaqutaralugu qularnaarneqassasoq oqaatiginnittup (nalunaarutiginnittup) kinaanerata isertuunneqarnissaa immikkut tamatumunngaannaq atuuttukkut inatsisikkut pissanngitsooq, kisiannili whistleblowereqarnermik aaqqissuussinernut ataatsimoortunik malittarisassiortoqassasoq.

Inatsisartut Inatsimmi inerteqquteqarnermik aalajangersakkanik unioqqutitsinerit tassaapput aningaasarsiornikkut pinerluuteqarnerit ilungersunartut, pinerluttulerinermut inatsit naapertorlugu pineqaatissiissutaasinnaasut, tamatumaniilu aamma pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfirmut inissiisoqarsinnaalluni. Kinaassutsimik isertuussisinnaanermut periarfissaq Inatsisartut Inatsimmik unioqqutitsisoqarneranik unnerluutiginninnerni isumaqarpoq inuit unioqqutitsinermut qanittumiittut namminneq suliffeqarfiutimiluunniit innarlerneqarsinnaasutut ernummateqartut periarfissaqarput Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfirmut saaffiginninnissamut pisortat kinaassutsimik paasisaqarfiginngisaannik.

Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfirmut saaffiginnissinnaanermut periarfissami inatsisitigut isumannaatsumik periaaseqartoqarnissaa isiginiarneqarpoq, pisortaqaqarfirmut imaluunniit inunnut paasissutissani pineqartunut tunngatillugu. Aqutsisoqarfik misissuinerimik aallartitsippat kinaassutsimik isertuussilluni nalunaaruteqartoqareerneratigut, taava tamanna isumaqanngilaq suliassap paasissutissanik amigartunik tunngavilimmik misissuiffigineqarnissaanik, aqutsisoqarfiup nalunaaruteqartup kinaassusaanik ilisimasaqareerneranut sanilliullugu. Paarlaattuanilli paasissutissat taakkualu uppernarsaasersorneqarnissaat qaffasinnerusumik naleqartinneqassaaq, unnerluutiginnittup kinaassusiata ilisimaneqannginnera pissutigalugu.

Sulisitsisut oqaatigaat kinaassutsimik isertuussilluni nalunaarutiginnittarnermik aaqqissuussineq - whistleblower-ordningen – isumaqassasoq unammilleqatigiinnermut oqartussaasut pisariaqanngitsunik unnerluutiginninnernik tigusaqartarnissaannik, pisortat pisariusumik sullissilernerannik kinguneqartussamik.

Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup kinaassutsiminnik isortuussillutik saaffiginnissuteqartut saaffiginnissutaannik suliaqartarnermi suliassanik allanik suliaqartarnertulli tullerriiaarisarnissaat naatsorsuutaavoq. Aqutsisoqarfiup suliassaatini tullerriiaartarpai imaattunik aallaaveqarluni: Suliassap ilungersunassusia, suliassap niuerfimmi qanoq sunniuteqarsinnaaneraniq ilimagisat, suliassap ataatsimut isigisumik kingunerisinnaasai aammalu nukiiit atugassat annertussusissaat. Taamatut tullerriiaarisarnerup kinguneraa allaffissornerujussuusinnaasoq naammaginatumik annertussuseqarmat, pinerluutaasup sularineqartup qanoq ilungersunassusianut sanilliullugu.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut (§ 15, imm. 1)

Aalajangersakkami tassani aalajangiunneqarput annertussusissat piunasaqaatit kattunnerup nalunaarutigisassatut pisussaaffiuneranut tunngatillugu, taamalu Unammilleqatigiinnermut ataatsimiititaliap akuerineqaqqaartussaamera. Suliffeqarfiit kattunnerat pineqartoq suliffeqarfinnik aningaasarsiornermikkut nakuussuseqartunit peqataaffiussaaq, tamannalu annertussutsinut piunasaqaatinik ersersitsineruvoq, suliffeqarfiit peqataasut kaaviiartitaannut tunngatillugu.

Suliffeqarfiit kattuttussat aningaasatigut kaaviiartitaminni annertussuseqarnissaannik tunngaveqartitsinikkut pilersinneqarpoq pisariitsumik aammalu ersarissumik killiliineq, qaqugukkut suliffeqarfiit kattuttussat Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmut nalunaartussaataitanerannik. Suliffeqarfiup aningaasarsiornikkut nukittussusianik aalajangiussinermi suliffeqarfiup ataatsimut nioqputissianik aamma kiffartuussinernik il.il. kaaviiartitai tunngaviliunneqartussaapput, apeqqutaatinnagu niuerfiusuni sumiittuni kaaviiartitat taakkua pisuuneri, aamma apeqqutaatinnagu niuerfiusut taakkua kattunnermit attorneqassanersut.

§ 15, imm. 1-imi aalajangersarneqarput suliffeqarfiit peqataasut kaaviiartitaannut piunasaqaatit. Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmut nalunaaruteqarnissami piunasaqaatit 3 katitsigassaapput. Siullertut suliffeqarfiit peqataasut ataatsimut katillugu kaaviiartitaqassapput ukiumut minnerpaamik 100 mio. kr.-inik. Kiisalu aamma suliffeqarfinni peqataasuni minnerpaamik 2 tamarmik immikkut ukiumut nunarsuarmut tamarmut akornanni kaaviiartitaqassapput minnerpaamik 50 mio. kr.-inik. Kingullertullu minnerpaamik peqataasuni suliffeqarfik 1 Kalaallit Nunaanniittuussaaq. Piunasaqaatit tamarmik naammassineqarsimassapput, kattunnissap Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmut nalunaarutigineqarnissaani.

Kaaviiatitanik tunngaveqartumik nalilersuisarnerup nunap nammineq iluani pissutsiniit nunat tamalaat akornanni atorineqartunut allangortinneqarnerata siunertaa tassaavoq qularnaassallugu suliffeqarfiit Kalaallit Nunaanni nioqputissianik avammut niuruteqarnissamik siunnerfeqartumik pisisartut kattunnernik nakkutilliinnermut ilaalersinneqarnissaat. Suliffeqarfiit taamaattut Kalaallit Nunaanni niuerfiusumi unammillernermut annertuumik isumaqarsinnaapput, tamatumani ilaatigut ilaallutik aalisakkanik aamma qalerualinnik pisiniartartut. Kattunnernik nakkutilliisoqartanngippat aalisakkanik nioqputissiassanik pisiortorfiusut pissusissamisunngitsumik eqititserneqarsinnaapput, niuerfiusumi unammilleqatigiinnermut sunnuteqartumik, pisisussap pissaaneraniq pissuteqartumik.

§ 15, imm. 1-imi aalajangersakkap siunertaraa kattunnerit killilersussallugit immikkut kalaallini niuerfiusunut kaaviiartitatigut annertuunut sunniutaasut eqqarsaatigalugit. Aalajangersakkallu taamaasillutik siunnerfeqarput ilaatigut suliffeqarfiit peqataasut aningaasarsiornikkut ataatsimut

nukittussusaasa uuttortarnissaannik, aammalu piunasaqaatinik aaqqissuussinissanik suliffeqarfiit peqataasut Kalaallit Nunaanni ingerlatsinerannut tunngatillugu.

Kattunnerit kattuttut peqatigiit arlaannaalluunniit nioqutissiorfiusutut niuerfimmi ataatsimi ataatsikkut ingerlatsisuuffiginngisaat, aamma nunani niuerfiusuni assigiissuni imaluunniit nioqutissiorfittut niuerfiusuni assigiinni ingerlatsiviunngitsuni, kattunneq sioqqullugu imaluunniit kingornatigut ingerlatsiviusumi, nioqutissiornermi niuerfiusumut sanilliullugu, kattuteqataasut ilaata allap ingerlatsivigisaanik, kattunnerminnik pisariillisamik nalunaaruteqarsinnaapput, kattunnerup nalunaarutigisarneranut nalunaarummi aalajangersakkat naapertorlugit. Unammilleqatigiinneq pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu suliffeqarfiit kattunnerannik nalunaaruteqartarnek pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 10 marts 2016-imeersoq § 3, imm. 1, nr. 3 naapertorlugi. Taamaattumillu pisortat unammilleqatigiinnermut oqartussaasut piunarnersumik kattunnerup nalunaarutigisinnaassavaat. Kattunneq unammilleqatigiinnermik naammassisaqarfiusumik akornusiinngitsoq, minnerunngitsumik nukittuutut inissisimanermik nukittorsaasoq akuerineqartussaavoq, § 19, imm. 2 naapertorlugi. Tamanna ilaatigut isumaqarpoq nunat tamalaat akornanni ingerlatseqatigiiffiussuit – koncerneersuit – akornanni kattunneq, minnerpaamik kattuteqataasut ilaata minnerpaamik ataatsip Kalaallit Nunaanni ingerlatsisuusup ilaaffigisaa, kisiannili kattunneq Kalaallit Nunaanni unammilleqatigiinnermut sunniuteqartussaannitsoq, pisariillisamik kattunneq pillugu pisortanut nalunaaruteqarsinnaasoq.

Nioqutissanik aamma kiffartuussinernik tuniniaanermi ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit kaaviiartitat taakkuupput isiginiarneqartussaasut kaaviiartitanut piunasaqaatinik nalilersuinerni, § 15, imm. 1-imi aalajangersakkanik tunngavilimmik. Ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit kaaviiartitat naatsorsorneqartarput ingerlatsinermit naliginnaasumik kaaviiartitaniit, ilanngaatigalugit pisanut akitsuut aamma akitsuutit allat, tunisinermit toqqaannartumik attuumassuteqartut, taamaassimappallu akikilliliissutaasut ilanngaatigereerlugit. Kisiannili kaaviiartitat ingerlatseqatigiiffissuup nammineq iluani tunisaneersut ilanngullugit naatsorsuutigineqassanngillat.

Imaappoq ingerlatsiviusunit tamanit kaaviiartitat naatsorsuutigineqartussaasut, - imaanngitsoq ingerlatsiviusut kattunnermut toqqaannartumik attuumassuteqartut kisiisa. Kiisalu aamma aallaavittut ingerlatseqatigiiffissuup kaaviiartitai tunngavigineqartussaapput. Suliffeqarfiit kattunnikkut ilaalersut ilaat ingerlatseqatigiiffissuarmi ilaappat, taava taamaasilluni ingerlatseqatigiiffissuarmi kaaviiartitat tamarmiusut ilaassapput naatsorsuunneqartussatut, tassa imaappoq ingerlatsinermit pineqartumit kaaviiartitat, kiisalu kaaviiartitat ingerlatseqatigiiffissuarmut piginnittuvinneersut, ingerlatseqatigiiffinnit allanik aquaasuneersut aammalu ingerlatseqatigiiffinnit Suleqatigisaneersut.

Aningaasat kaaviiartitat naatsorsorneqarnissaannut allaaviussaaq suliffeqarfiit peqataasut ukiumi naatsorsuusiorfiusumi kingullermi kattunnissaq sioqqullugu ingerlatsiviusumi kaaviiartitat. Ingerlatseqatigiiffissuulli - concern-ip – kaaviiartitai eqqortumik saqqummiunneqarsinnaaqqullugit kaaviiartitani iluarsiiisuteqartoqarsinnaavoq, ingerlatanik tiguneqartunik imaluunniit iperarneqarsimasunik pissuteqartunik, kingullermik naatsorsuusiernerup pinerata kingornagut pisimasunik. Soorlu § 15, imm. 4-mi ersittoq Naalakkersuisut ersarinnerusunik malittarisassiorsinnaapput imm. 1 naapertorlugu kaaviiartitat naatsorsorneqartarnerannut tunngavissanik.

§ 15, imm. 1, aamma Inatsisartut Inatsimmi aalajangersakkat arlaqartut atuipput taaguummik “suliffeqarfiit peqataasut”. ”Suliffeqarfiit peqataasut” assigiinngitsunik paasineqarsinnaapput, apequtaalluni kattunneq qanoq ittoq pilersinneqarnersoq.

Suliffeqarfinnik imminnut piffissap pineqartup tungaanut atasuusimannngitsunik kattutsitsinikkut suliffeqarfingorlugu nutaaq, suliffeqarfiit peqataasut taakkuussapput maanna kattunneqartut. Tamatuma kinguneraa suliffeqarfiit kattunneqartut ataatsimoortumik ingerlatseqatigiiffissuuartut kaaviiartitait, tunngaviusussat naliliinermi aallaaveqassasut piumasqaatit § 15 , imm. 1-imiittut, normu 1-imi naammassineqarsimanissannik.

Nakkutiginnissinnaanermik peqalernikkut, isiginiaasoqassaaq nammineerluni kisimi nakkutilliisinnaaneq, aammalu ataatsimoorussamik peqatigiilluni nakkutilliisinnaaneq. Nammineerluni nakkutilliisinnaalernermi kisimiilluni suliffeqarfiit tiguisuusut aamma suliffeqarfik tiguneqartoq pineqarput.

Pisuni kisimiilluni nakkutilliisinnaanerup pinngorfigisaani, suliffeqarfiup allap tiguneratigut, tassaavoq suliffeqarfiup (ingerlatseqatigiiffissuaq) tiguneqartup kaaviiartitai kaaviiartitai kiisalu kaaviiartitait tiguneqartumiittut ilanngullugit naatsorsuunneqarsinnaasut, tak. aalajangersakkat § 15, imm. 2-miittut. Tamannali atuutinngilaq inuit pineqartut taakkua imaluunniit suliffeqarfiit taakkua piartuaartumik tiguisimappata, tak. § 15, imm. 3.

Nr. 2-mut (§ 32 a)

Aalajangersakkap imm. 1-imi Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik periarfissippaa quppersakkamik pilersitsisinnaanermut, kinaassutsimik isortuussilluni (whistleblowereqarnermik aaqqissuussaq) Inatsisartut Inatsimmik unioqqutitsinerit pillugit saaffiginniffiusinnaasumik.

Aalajangersakkap imm. 2 aamma 3-mi qularnaarpaa whistleblowers-ip pisinnaatitaaffii qularnaarunneqarnissaa Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup saaffiginnissutsinik kinaassutsimik isertuussilluni suliaqarsinnaanera. Periarfissaqassanngilaq Aqutsisoqarfiup suliffeqarfimmut naammagittaalliutigineqartumut, pisortanut allanut, kattuffinnut

il.il. oqaaseqarsinnaanissaa saaffiginnissut pillugu, isertuussilluni saaffiginnittup akuersissutigisimangippagu tamanna. Periarfissaassanngilarlu aamma Aqutsisoqarfimmut paasisutissanik ingerlatitseqqinnissaq, kinaassutsiminik isertuussilluni saaffiginnittup kinaassusianik paasisitsissutaasinnaasumik, taassuma tamanna pitinnagu akuersereersimanera pisimangippat.

Nr. 3-mut (§ 38 a)

Aalajangersagaq imm. 1-imi akiliisitsissutissamik akiligassiisarnermut periaatsinik immikkut ittunik imaqarpoq, sulianut nassuerutiginniffiusunut tunngatillugu. Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliaq nassueruteqarnerit ilaanni pisuni piginnaatinneqassaaq akitsuummik akiliisitsissutissamik allaffissornikkut aalajangiisinnaanermut, suliap unnerluussisussaataasumit peqataaffigineqanngitsumik naammassineqarnissaa pillugu.

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliap suliaq naammassillugu suliarisinnaagaa allaffissornikkut akitsuummik akiliisitsinikkut.

Allaffissornikkut akitsuummik akiligassiineq unioqqutitsinernik suliani atorneqartarpoq, unioqqutitsinerup qanoq ittuuneranik suliani ersarissuni, inatsisinut unioqqutinneqartunut atatillugu.

Suliap naammassillugu suliarineqarsinnaaneranut piumasaqaataavoq Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliap allaffissornikkut akitsuummik pineqaatissiissutitut akiligassiisimanissaani tassaavoq pineqartup inuup imaluunniit inatsisit naapertorlugit inuup pisuunerminik nassuerutiginninnera, aammali akuersissuteqarnera suliap eqqartuussivilersuussinertaqanngitsumik naammassineqarnissaanik, tassa imaappoq, akuersaarneqartoq suliap akiliisitsinikkut naammassineqarnissaa. Pineqartup pisuunngitsutut imminut oqaatiginermigut imaluunniit akitsuummik akiliinnginnermigut suliaq taamaasilluni unnerluussisussaataasumut ingerlanneqalissalluni.

Inuup pineqartup imaluunniit inatsisit naapertorlugit inuup kissaatiginngippagu allaffissornikkut akitsuut akiligassiissutaasoq akuersissutigissallugu, kisaatiginngikkuniuk nassuernissani, imaluunniit akuerisinnaanngikkuniuk suliap Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliamit siunnersuutigineqartutut aalajangiiffigineqarnissaa, taava suliaq Unnerluussisussaataasumut ingerlateqqinneqassaaq, suliap eqqartuussivitsigut pinerluttaalisitsinertut suliarineqarnissaa siunnerfigalugu.

Unammilleqatigiinnermut inatsimmi maanna atuuttumi § 24, imm. 2 naapertorlugu suliani eqqartuussinikkut akiliisussanngortitsiviusuni imaluunniit eqqartuussiviit avaqqullugit akitsuummik akiliinissamik akuersissuteqarfiusuni, eqqartuussisummik imaluunniit akiliisitsissutissamik akuersissuteqarneq eqikkaalluni tamanut nalunaaruteqarnikkut pissaaq. Maannamut ileqquusutut

akitsuummik akiliisitsineq eqikkaanermik tamanut nalunaaruteqarnikkut pissaaq. Tamanna aamma atuuppoq Unammilleqatigiinnermut Aqutsisoqarfiup akitsuummik akiliisussanngortitsinerani.

Eqqartuussisarnermut inatsimmi malittarisassat unnerluussissutissap qanoq ittunik imaqarnissaa pillugu assigisaanik atortinneqassapput pineqaatissiissutitut akitsuummik akiliisitsinissaq pillugu nalunaarummi imm. 2-mi, tak. § 437, imm. 1 nr. 2 aamma 3 aamma imm. 2, Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarneq pillugu Nalunaarummi nr. 1581, ulloq 13. december 2016-imeersumi, kingusinnerusukkullu allannguuteqartumi.

Eqqartuussiveqarnermut inatsimmissaaq ileqqut kinguneraat akitsuummik akiligassamik tiguisoq oqaaseqarnissaminut pisussaannngimmat.

Aalajangersakkap imm. 3-ani ersippoq akitsuut akiligassiissutaasoq akuerineqarpat suliffeqarfimmiit, taava suliap malersoqqinneqarnissaa atorunnaassasoq.

§ 2 -mut

Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaat atortuulissasoq ulloq 1. januar 2021.